

Voorzitter

Beek, Van den Berg, Biesheuvel, Bijleveld-Schouten, Blaauw, Van Blerck-Woerdman, Blok, Brood, Buijs, Van de Camp, Cherribi, Cornielje, Dankers, Van Dijke, Dijkstal, Van den Doel, Essers, Eurlings, Geluk, De Haan, Hessing en Hillen.

De **voorzitter**: Ik constateer, dat deze gewijzigde motie met 74 tegen 68 stemmen is verworpen.

Aan de orde is het opmaken van een voordracht van drie kandidaten ter vervulling van een vacature in de Hoge Raad (26997).

De **voorzitter**: Ik stel voor, in afwijking van het Reglement van orde, niet schriftelijk te stemmen en, met toepassing van de regeling vastgelegd in Kamerstuk 24663, de voordracht conform het voorstel van de vaste commissie voor Justitie als volgt vast te stellen:

1. jhr. mr. B.C. de Savornin Lohman;
2. mr. E.J. Numann;
3. mr. J.C. van Oven.

Overeenkomstig het voorstel van de voorzitter wordt besloten.

De vergadering wordt enkele ogenblikken geschorst.

Aan de orde is de behandeling van: - het wetsvoorstel Wijziging van de Wet Fonds economische structuurversterking (26842).

(Zie wetgevingsoverleg van 7 februari 2000.)

De **voorzitter**: Ik stel de leden ervan op de hoogte dat het ook bij een plenaire afronding gebruikelijk is om op de sprekerslijst in te tekenen. Dat blijkt nog niet bij alle leden bekend te zijn.

De algemene beraadslaging wordt geopend.

De heer **Bos** (PvdA): Mevrouw de voorzitter! Ook gisteren heb ik in het wetgevingsoverleg gezegd dat dit debat over veel meer gaat dan alleen de Wet FES. Dit zeg ik niet omdat onze meer technische vragen over dwarsverbanden met gasbaten en PPS adequaat zijn beantwoord.

Net als komende discussies over wijsheid in tijden van overschot gaat deze discussie eigenlijk over de essentiële vraag hoe in voorkomende gevallen de afweging dient uit te vallen tussen het aflossen van de staatsschuld enerzijds en het investeren in de toekomst van Nederland anderzijds. Vandaag hebben wij het nog niet eens over structurele begrotingsoverschotten en de meest verstandige besteding daarvan. Nee, het onderwerp van deze discussie is uiterst beperkt, overzichtelijk en beheersbaar: het zijn incidentele baten die niet anders dan aan FES-projecten besteed kunnen worden. Zelfs in dit beperkte en beheersbare kader lijkt het kabinet tot dit moment geen ruimte voor zo'n afweging te willen bieden.

Eerst wil ik nog enkele mogelijke misverstanden uit de weg ruimen. De PvdA houdt hier vandaag geen groot verhaal met de bedoeling om meer geld uit te kunnen geven. De minister heeft immers al gezegd: of je nu de hoofdsom van een verkoop van een staatsdeelneming in het FES stort of de vrijvallende rentelasten, op de lange termijn gaat het om precies dezelfde hoeveelheid geld. Evenmin houdt de PvdA hier vandaag een pleidooi om de hoofdsom van een verkoop van een staatsdeelneming altijd in het FES te storten. Wij zijn door het regeerakkoord eraan gebonden om dat sowieso niet te doen voor de eerste 300 mln. vrijvallende rentelasten. Maar daarna is het voor ons bepaald geen automatisme dat de hoofdsom altijd voor investeringen moet worden aangewend. Het gaat ons er evenwel om dat wij de mogelijkheid willen behouden om op voorkomende momenten af te wegen wat verstandiger is: aflossen op de staatsschuld of het FES aanvullen.

Ook zal de PvdA hier vandaag geen pleidooi houden om de FES-criteria op te rekken tot ICES-wijdte. Wij blijven van mening dat het vreemd is om te denken dat investeringen in wegen wel bijdragen aan economische structuurversterking en investeringen in de economische infrastructuur van binnensteden, sanering van bedrijfsterreinen, waterbodemsanering of ICT in het onderwijs niet. Het is vreemd om dat vervolgens budgettair te vertalen door voor het één wel een fonds en voor het ander geen fonds in te stellen.

Het is ons wel meer dan duidelijk geworden dat er in deze Kamer een zekere angst bestaat dat oprekking van het FES mogelijkwerijs een beweging in gang zet, die kan leiden tot uitgave van middelen die bedoeld zijn voor investeringen, maar die uiteindelijk terechtkomen bij meer consumptieve doelen. Dat is de bedoeling van niemand en zeker de onze niet. Wij moeten in een ander verband nog maar eens van gedachten wisselen over de vraag hoe wij er met ons allen toch voor kunnen zorgen dat in de praktijk investeringen in "nieuwe infrastructuur", wat ik gemakshalve zo omschrijf, niet het onderspit delven in vergelijking of in concurrentie met investeringen in meer "klassieke infrastructuur". Dat lijkt ons een buitengewoon belangrijk debat, maar voor het moment zal ik het hierbij laten.

Ik wil toch nog op één punt dat gisteren aan de orde is geweest, verder ingaan. Het kan aan mijn aantekeningen liggen of aan het debat dat gisteren is gehouden, maar volgens mij is er geen antwoord gekomen op de volgende vraag, die volgens mij ook mevrouw Voûte heeft gesteld. Tot 2010 worden er in het kader van ICES 28 mld. extra middelen aangewend, waarvan 15 mld. via het FES lopen en 13 mld. niet. Zijn de projecten die via die 13 mld. gefinancierd worden, niet FES-waardig in die zin dat zij niet onder de criteria vallen? Of konden wij met het FES maar 15 mld. behappen, omdat de voeding ervan ons slechts daartoe in staat stelde? Als het eerste het geval is, roept dat de vraag op of ook volgens de minister met de definitie van het FES investeringen in ICT, het onderwijs, het ontwikkelen van bedrijfsterrinen, binnensteden en waterbodemsaneringen worden uitgesloten van de categorie FES-waardige bestedingen. Als dat inderdaad de redenering is, lijkt het ons zinnig hierover de komende tijd met elkaar te blijven spreken. Deze specifieke voorbeelden noem ik bewust. Juist bij deze voorbeelden gaat het namelijk om het feit dat het onderscheid tussen projecten die niet en die wel via het FES gefinancierd kunnen worden, tamelijk marginaal is.

Voorzitter! Wat thans nog overblijft, is de cruciale vraag of de voorgestelde voedingswijziging van het FES wel of niet onze mogelijkhe-